

Asia: VN/30583/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston maaseutupoliittiseksi selonteoksi eduskunnalle

1. Yleiset huomiot

Mitä ajatuksia selontekoluonnos herättää? Huom. Ilmoita tässä, mikäli yksityishenkilönä haluat, että lausuntosi näkyy myös hankeikkunassa.

MTK-Satakunta kiittää mahdollisuudesta lausua selontekoluonnokseen ja kiittää selonteon osallistavan toimintatavan mahdollistaneen keskustelun jo valmisteluvaiheessa.

Tässä lausunnossa MTK-Satakunta nostaa alueen osalta tärkeäksi kokemiaan asioita, muilta osin MTK-Satakunta yhtyy MTK:n lausuntoon.

2. Maaseutupolitiikan suunnittelujärjestelmä

Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat maaseutupolitiikan suunnittelujärjestelmään liittyen olennaiset?

Tulevaisuudessa maaseutuun vaikuttavien toimien (ml. maatalouspolitiikka, elinkeinopolitiikka) arviointi on entistä tärkeämpää kaikilla tasoilla ja eri toimijoilla. Maaseudun elinkeinojen elinvoimaisuus on lähtökohta elävän maaseudun kehittämiseksi - maaseutua ei voi vain ylläpitää. Säästöpainneissakin on huomioitava kerrannaisvaikutukset ja tarkasteltava kokonaisuuksia. Maaseutuvaikutusten arviointi tulee olla vakiintunut ja säännönmukainen toimintatapa, ei sattumalta tehtävä toimenpide.

Puuttuuko tarkastelusta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä?

Paikallisten olosuhteiden ja erityispiirteiden huomiointi maaseututoimien arvioinnissa. Suomi on pitkä, mutta myös leveä, maa, jossa ei ole yhtä kaikkialla toimivaa toimenpidepakettia, aivan samoin toimien vaikutuksia tulee arvioida paikallisesta näkökulmasta.

3. Maaseutualueiden tilannekuva ja muutostekijät

Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat maaseutualueiden tilannekuvaan ja muutostekijöihin liittyen olennaiset?

Maaseudun laaja-alaisuus ja kaupunkien läheisyys nostavat keskiöön yhteisen kehittämisen tarpeen - raja kaupungin laidan ja maaseudun välillä ei ole kaikkialla selvä. Tulee tarkastella, voiko maaseutu olla joillekin kaupungeille elinehto, tällä hetkellä katsantokanta on liian herkästi kaupunkilähtöinen.

Puuttuuko tarkastelusta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä ottaen huomioon selonteon tarkoitus ja tavoitteet?

Huoltovarmuus ja resurssit. Vahvat paikallisyhteisöt muodostuvat vain, kun alueella on työtä, yrittämistä ja hyvinvointia. Palveluverkot ja toimiva infra mahdollistavat niin työn ja yrittäjyyden, hyvinvoinnin. Tarkastelussa olisi hyvä huomioida ihmisten muodostama resurssi yhteiskunnan vakauttajana: vahvojen paikallisyhteisöiden rooli yhteiskunnallisena vakauttana.

4. Kansallinen maaseutuvisio

Onko selonteossa kuvattu maaseutuvisio olennainen?

Maaseutuvisio 2040 on ihannetila, mutta missään tapauksessa sitä ei voi käyttää edes strategisena ohjurina. Visiossa tulee tunnistaa maaseudun kehittämisen kohteet ja mahdollisuudet haasteineen.

Puuttuuko maaseutuvisiosta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä ottaen huomioon selonteon tarkoitus ja tavoitteet?

Visiossa tunnutaan unohtaneen mm. huoltovarmuus: maininnan tasolla on nostettu esiin, mutta visiossa ei mitenkään huomioida realistisesti, miten mm. ruokahuoltovarmuudelle olennaista toimialaa - maataloutta - kehitetään kohti vuotta 2040. Rakenteiden uudistaminen alueellisesti on jäänyt varjoon.

5. Poikkihallinnolliset tavoitteet ja kehittämissuosituks

Ovatko selonteossa tunnistetut poikkihallinnolliset tavoitteet (5 kpl) ja kehittämissuosituks (24 kpl) olennaiset?

Pääosin.

Mitkä ovat näkökulmastanne tärkeimmät poikkihallinnolliset tavoitteet (1-3 kappaletta)?

7. Koordinaatio EU-rahastojen kesken

12. Osaaminen ja työvoima

Voit kirjoittaa mahdolliset tarkemmat kommentit tavoitteisiin tavoitekohtaisesti:

-

**Mitkä ovat näkökulmastanne tärkeimmät poikkihallinnolliset kehittämissuositukset (1-5 kappaletta)?
(Merkitse kehittämissuosituksien numerot 1-24)**

8. Maaseudun kehittäminen CAP post 2027

Alkutuotannon kannattavuuden parantaminen ja kehittäminen (investoinnit, hanketoiminta).
Maaseudulle tulee mahdollistaa monialaista yritystoimintaa, tarvitaan kokonaisuutta tukevia toimia ja selkeitä rahastoratkaisuja. Maaseudun ydinyritystoimintaa on tulevaisuudessakin maatalous, jonka elinvoimaisuudesta tulee huolehtia - tämä edellyttää kehittämistä ja toimintaedellytysten luomista.

Puuttuuko poikkihallinnollisista tavoitteista tai kehittämissuosituksista jokin kansallisesti merkittävä näkökohta, joka tulisi lisätä?

-

Voit kirjoittaa mahdolliset tarkemmat kommentit kehittämissuosituksiin suosituskohtaisesti:

-

6. Liite: Maaseutualueiden nykytilanteen ja muutostekijöiden kuvaus

Ovatko liitteessä kuvatut maaseutualueiden nykytilanne ja muutostekijät olennaiset?

-

Puuttuuko nykytilanteen ja muutostekijöiden kuvauksesta jokin kansallisesti merkittävä näkökohta, joka tulisi lisätä?

-

7. Muut täydennystarpeet

Onko selonteossa muita täydennystarpeita?

-

Löfstedt Terhi
MTK-Satakunta